

[Søgaard.]

drøfte igennem, og som overhovedet ikke i detaljer og i alle de aspekter, som en rent principiel ændring af loven, som dette her jo er: overgang fra statslån til statsgaranterede lån, har været drøftet og belyst tilstrækkeligt.

Men det er vel forgæves at prøve at overtale forligspartierne til at vente med at gennemføre en ordning, indtil vi dels har et oplæg fra ministeren, dels har mulighed for en virkelig saglig og tilbunds gående drøftelse af Statens Uddannelsesstøtte i udvalget og tillige har mulighed for, at administrationen kan gennemføre denne, eventuelt vedtage en ordning på en fornuftig og rimelig måde.

Jeg synes altså ikke, man kan være bekendt at lade dette lovforslag forlade huset på den måde, som flertalspartierne nu tilsyneladende mener det skal ske; at man samtidig har fået fremskridtspartiet med som venlig partner til gennemførelse af dette lovforslag, siger kun noget om, at det fremskridtsparti, der jo ellers har yndet at fortælle, hvilke elendige love man lavede i dette hus, nu er stærkt på vej til, om jeg så må sige, næsten at være den ansprende kraft i dette billede.

Det forslag til lov om ændring af Statens Uddannelsesstøtte, som her foreligger, opfylder jo kun ét bestemt formål: man vil søge gennemført en aktuel bedring af statens udlån på 297 mill. kr. I alle andre aspekter virker det direkte negativt. Alle de unge, der skal vælge finansiering af deres uddannelse, bliver ringere stillet end tidligere, idet det bliver helt anderledes store beløb, som undervisningsministeren har nævnt det, man kommer til at betale tilbage, når den tid kommer, da de statsgaranterede lån skal tilbagebetales. Det betyder også og desværre, må jeg sige, at mange unge, som kommer fra hjem, der ikke er vant til at optage større lån, måske siger nej og holder sig tilbage på den baggrund, at de kommer til at betale måske helt op til 20.000-30.000 kr. pr. år tilbage til banker eller sparekasser. Jeg synes, man her rører ved et afgørende princip i det, der var formålet med Statens Uddannelsesstøtte, nemlig at søge at få de økonomisk dårligst stillede frem til uddannelsesstederne; jeg synes, man bryder med dette princip og bryder med det på en

måde, som vi ikke kan være bekendt og ikke vil være med til.

Hertil kommer også, at under forhandlingerne mellem Statens Uddannelsesstøtte og banker og sparekasser har banker og sparekasser jo erklæret, at de kun ville godkende lån, der afvikledes på højst 8 år, og det vil betyde en meget forstærket tilbagebetaling i forhold til det, man kender i dag. At man samtidig har en opsigelsesfrist på 6 måneder, i tilfælde hvor den uddannelsessøgende vil flytte sin indlånskonto, f. eks. hvis man flytter til en anden by, ja, det betyder i og for sig kun, at man her på lang sigt må erkende, at der kommer en række problemer og vanskeligheder både for de uddannelsessøgende — og i nogen grad for pengeinstitutterne — som ikke er særlig velgennemtænkt.

Det vil jo, som ministeren har oplyst det, heller ikke blive nogen særlig lukrativ forretning, om end måske nok i øjeblikket, at staten sparer 297 mill. kr. i udlån, for den beregning, vi har fået i udvalget, viser jo en stigende lånesum, som staten efter al sandsynlighed selv kommer til at indfri en ret væsentlig part af til banker og sparekasser. Det er jo sådan, at statslånene har kørt meget normalt igennem, men man regner altså med en 50 pct. stigning i de lån, som staten selv skal indfri, i forhold til det, man kender i dag.

Samtidig kommer altså alle besværlighederne med hensyn til den rent administrative indkørsel af det nye system, man her agter at gennemføre. Som den tidligere undervisningsminister, fru Tove Nielsen, selv har gjort opmærksom på i sit oplæg i sin tid, var den 7. marts sidste frist for vedtagelsen, hvis dette skulle klares rent administrativt, og så må vi jo erkende, at dette gevaldigt understreger de besværligheder, som administrationen vil få ved gennemførelsen af dette lovforslag.

Forslaget mener vi altså rammer de økonomisk svagst stillede grupper af unge uddannelsessøgende, det giver ikke det offentlige besparelser, i hvert fald ikke på længere sigt, og vi er derfor imod dette lovforslag. Vi hilser med tilfredshed, at de radikale måske ligesom har fået lidt, jeg havde nær sagt samvittighed på dette område og ligesom vil være med til med lidt omskrivning at mildne luften for de klippede får og